

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII

Ocena z religii zawiera we własnym zakresie kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim, czyli ideałem życia chrześcijańskiego.

W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady:

- Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
- Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia.
- Instruktywność – wskazanie na występujące braki.
- Mobilizacja do dalszej pracy.

Ocenianie ma na celu:

- a) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych,
- b) motywowanie ucznia do pogłębiania wiedzy religijnej i kształtowania właściwej postawy chrześcijańskiej,
- c) pomaganie uczniowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju,
- d) systematyczne informowanie rodziców (prawnych opiekunów) o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Każda ocena jest opatrzona komentarzem nauczyciela, ustnym lub pisemnym. Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.

Sposoby oceniania:

Wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem, uwagą w zeszyte klasowym.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania, umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie i stosunek do przedmiotu.
3. Pilność, aktywność i systematyczność.
4. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.
5. Postawa.
6. Zeszyt/Ćwiczenie

Skala ocen przyjętych na lekcji religii:

Ocena słowna	Ocena cyfrowa	Skrót
celujący	6	cel
bardzo dobry	5	bdb
dobry	4	db
dostateczny	3	dst
dopuszczający	2	dop
niedostateczny	1	ndst

Przy zapisywaniu ocen częściowych dopuszcza się stosowanie plusów i minusów, z wyjątkiem oceny celującej i niedostatecznej.

❖ OCENIE PODLEGAJA:

1. **Sprawdziany** – przynajmniej jeden w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzone lekcją powtórzeniową, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu siedmiu dni. Prace są do wglądu uczniów oraz zainteresowanych rodziców.
2. **Kartkówki** - zakres ich materiału powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy (np. Pacierz, Droga Krzyżowa, Tajemnice Różańca, Koronka do Bożego Miłosierdzia).
3. **Odpowiedzi ustne** z zakresu trzech ostatnich lekcji lub materiału ustalonego z nauczycielem.
4. **Praca domowa** - sprawdzana wybiórczo jednemu lub kilku uczniom podczas lekcji
5. **Zeszyt** – sprawdzany według ustaleń nauczyciela: przynajmniej 1 raz w semestrze
6. **Postawa i stosunek do przedmiotu:**

celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający	niedostateczny
- uczeń podczas modlitwy przyjmuje właściwą postawę ciała i jest skupiony na rozmowie z Bogiem, - zgłasza propozycje form modlitwy, - swoim zachowaniem nie przeszkadza innym w pracy, - stosuje się do zasady: jeden mówi, pozostali słuchają, - szanuje wypowiedzi innych nawet wówczas gdy posiada inne zdanie na dany temat, - posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne).	- uczeń podczas modlitwy przyjmuje właściwą postawę ciała, - swoim zachowaniem nie zakłóca toku lekcji i nie przeszkadza innym w pracy, - stosuje się do zasady: jeden mówi, pozostali słuchają, - szanuje zdania odmienne od swoich, - posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne).	- uczeń najczęściej podczas modlitwy przyjmuje właściwą postawę, - zdarza mu się swoim zachowaniem przeszkadzać innym w pracy i zakłócać tok lekcji, - nie zawsze stosuje się do zasady: jeden mówi, pozostali słuchają, - stara się szanować opinie i zdania odmienne od własnych, - posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne).	- uczeń podczas modlitwy rozprasza innych, - swoim zachowaniem zakłóca tok lekcji i przeszkadza innym w pracy, - łamie zasadę: jeden mówi, pozostali słuchają, - nie zachowuje postawy szacunku wobec osób posiadających zdania odmienne od jego własnych, - posiada niektóre pomoce (podręcznik, zeszyt ...).	- uczeń nie dba o atmosferę skupienia podczas modlitwy, rozpraszając innych, - nie stosuje się do zasady: jeden mówi, pozostali słuchają, - wykazuje postawę lekceważącą wobec wypowiedzi innych, - nie okazuje szacunku wobec rzeczy świętych, nauczyciela i kolegów, - nie przynosi koniecznych pomocy.	- postawa ucznia przeczy podstawowym zasadom relacji międzyludzkich, - ma lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela, - oddziałuje negatywnie na grupę, przeszkadza w pracy, - ignoruje pomysły innych osób, - notorycznie nie przynosi żadnych pomocy.

7. Praca na lekcji

8. Aktywność dodatkowa – przygotowanie materiałów dodatkowych na lekcje, udział w konkursach, szczególne zaangażowanie.

9. Wyjątkowa aktywność na lekcjach nagradzana jest „+”. Pięciokrotne uzyskanie „+” oznacza automatyczną jego zamianę na ocenę bardzo dobrą. Brak zaangażowania na lekcji, czy utrudnianie pracy innym skutkuje „-”. Trzy „-” – to ocena ndst. Uczeń może poprawić uzyskane minusy (zlikwidować je) wykonując dodatkową pracę zleconą przez nauczyciela (za pracę nie jest wpisywana ocena).

10. Każdy uczeń ma prawo do dwóch nieprzygotowań (np) w semestrze. Większa ilość nieprzygotowań do zajęć oceniana jest (-) minusem. Trzy minusy zapisywane są w dzienniku jako ocena ndst.

11. Uczeń ma obowiązek być przygotowany do lekcji, tzn. posiadać książkę, uzupełniony zeszyt lub ćwiczenie odrobione prace domowe oraz opanować wiadomości z ostatnich trzech lekcji. Nie zgłoszone nieprzygotowanie skutkuje wstawieniem „-”.

12. Sprawdziany są obowiązkowe. Uczeń, który nie pisał sprawdzianu i uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną mają obowiązek zaliczenia materiału w formie wskazanej przez nauczyciela. W przypadku, gdy uczeń nie pisał sprawdzianu i nie zaliczał go, nauczyciel traktuje to jako ocenę ndst.

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Ocena NIEDOSTATECZNA

Katechizowany:

- Wykazuje rażący brak wiadomości programowych,
- Nie potrafi logicznie powiązać podawanych wiadomości.
- Prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi zastosować zdobytej wiedzy.
- Podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy.
- Prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi.
- Nie wykazuje się znajomością pacierza.
- Nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję.
- Lekceważy przedmiot.
- Nieodpowiednio zachowuje się na lekcji.
- Wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych.
- Opuszcza lekcję religii.

O ocenie niedostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOPUSZCZAJĄCEJ (Wymagania konieczne)

Katechizowany:

- Opanował konieczne pojęcia religijne.
- Prezentuje luźno zestawione wiadomości programowe.
- Prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności.
- Wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień.
- Brak mu podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk.
- Nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela.
- Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności z wysławianiem się.
- Prowadzi zeszyt.
- Ma problemy ze znajomością pacierza. Wykazuje poprawny stosunek do religii.
- Opanował elementarne wiadomości i umiejętności programowe przewidziane dla danego etapu edukacyjnego; są to wiadomości i umiejętności bardzo przystępne, proste i praktyczne, niezbędne w funkcjonowaniu szkolnym i pozaszkolnym.

O ocenie dopuszczającej mogą przesądzić także inne indywidualne cechy, postawy i braki obserwowane u ucznia

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOSTATECZNEJ (Wymagania podstawowe)

Katechizowany:

- Opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności.
- Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii.
- Wykazuje się podstawowymi wiadomościami, które łączy w logiczne związki.
- Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela.
- Przy pomocy nauczyciela potrafi wykorzystać wiadomości do celów praktycznych i teoretycznych.
- W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy.
- Wykazuje się podstawową znajomością pacierza.
- W jego zeszycie występują sporadyczne braki notatek i prac domowych.
- Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem.
- Wiadomości i umiejętności ucznia są na poziomie podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danego etapu; wiadomości i umiejętności należą do przystępnych, o średnim stopniu złożoności i wystarczają do pomyślnego dalszego uczenia się.

O ocenie dostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne uwarunkowania danego ucznia.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny DOBREJ (Wymagania rozszerzające)

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej.
- Opanował materiał programowy z religii.
- Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska podane przez nauczyciela.
- Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych podanych przez nauczyciela.
- Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych.
- Wykazuje się dobrą znajomością pacierza.
- W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe.
- Podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich.
- Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii.
- Jest zainteresowany przedmiotem.
- Wykazuje się dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
- Postawa ucznia nie budzi wątpliwości.
- Stara się być aktywnym podczas lekcji.
- Wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane programem nauczania nie są pełne dla danego etapu nauczania, ale wiele umiejętności ma charakter złożony i samodzielny.

O ocenie dobrej mogą decydować także inne indywidualne osiągnięcia ucznia kwalifikujące go do tej oceny.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny BARDZO DOBREJ (Wymagania dopełniające)

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej.
- Opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii.
- Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi.
- Wykazuje dobrą znajomość pacierza.
- Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe.
- Aktywnie uczestniczy w religii.
- Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem.
- Stara się być świadkiem wyznawanej wiary.
- Opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności wyznaczonych przez nauczyciela programem nauczania; osiągnięcia ucznia należą do złożonych i wymagających samodzielności.

O ocenie bardzo dobrej mogą decydować również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące do tej oceny.

Uwarunkowania osiągnięcia oceny CELUJĄCEJ (Wymagania ponadprogramowe)

Katechizowany:

- Spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej,
- Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji.
- Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w logiczne związki.
- Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
- Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną.
- Angażuje się w prace pozalekcyjne, np. gazetki religijne, montaże sceniczne, pomoce katechetyczne itp.
- Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej.
- Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń.
- Poznane prawdy wiary stosuje w życiu.
- Wykazuje się umiejętnościami i wiadomościami wykraczającymi poza wymagania edukacyjne; jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność.

Na ocenę celującą mogą wskazywać również inne indywidualne osiągnięcia ucznia, kwalifikujące do tej oceny.

KRYTERIA OCENY DYDAKTYCZNEJ UCZNIÓW Z OBNIŻONYM PROGIEM WYMAGAŃ

Kryteria oceny dydaktycznej dostosowuje się do możliwości ucznia i jego poziomu, zgodnie z zaleceniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, przez którą uczeń został przebadany i z opiniiowany.

W ocenianiu uczniów z dysfunkcjami uwzględnione zostają zalecenia poradni, czyli:

- wydłużenie czasu wykonywania ćwiczeń praktycznych,
- możliwość rozbicia ćwiczeń złożonych na prostsze i ocenienie ich wykonania etapami,

- konieczność odczytania poleceń otrzymywanych przez innych uczniów w formie pisemnej,
- branie pod uwagę poprawności merytorycznej wykonanego ćwiczenia, a nie jego walorów estetycznych.
- możliwość zamiany pracy pisemnej na odpowiedź ustną,
- podczas odpowiedzi ustnych zadawanie większej ilości prostych pytań zamiast jednego złożonego,
- obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego,

W przypadku dysortografii:

- Przy tej dysfunkcji w pracach pisemnych oceniana jest ich treść. Błędy ortograficzne, interpunkcyjne, są poprawiane, by podkreślić, że dysortografia nie uprawnia do zwolnienia z nauki ortografii i gramatyki, lecz nie mają wpływu na ocenę pracy pisemnej.

W przypadku dysgrafii:

- Wymagania merytoryczne, co do ocen prac pisemnych powinny być takie same, jak dla innych uczniów, lecz sprawdzanie wiedzy może być dostosowane do możliwości ucznia.
- Nie ocenia się estetyki pisma w zeszycie przedmiotowym lub w zeszycie ćwiczeń oraz na testach i kartkówkach.
- Uczeń ma prawo przeczytać nauczycielowi treść pracy pisemnej, gdy ten ma trudności z jej odczytaniem.

W przypadku dysleksji:

- Dysleksja nie daje możliwości obniżenia wymagań jakościowych.
- Zachęcanie uczniów do czytania krótkich tekstów.
- Wydłużanie czasu pracy.
- Ograniczenie ilości wykonywanych w czasie zajęć ćwiczeń.
- W przypadku sprawdzianów, testów nauczyciel głośno odczytuje polecenia, instrukcje pracy.